Nejsložitější daňová situace pro vás nastává ve chvíli, kdy máte příjmy z ciziny. Přečtěte si, jaká jsou **obecná pravidla** danění takových peněz. Jednoznačný návod však neexistuje, vždy záleží na konkrétních podmínkách.

Čtyři příklady, jak zdanit příjmy ze zahraničí

FAKTA

Kurz přepočtu koruny

Kurz pro přepočet cizí měny vyhlašuje Generální finanční ředitelství pokynem po konci kalendářního roku. Pro rok 2012 je to Pokyn GFŘ D-14. Informaci najdete na webových stránkách Ministerstva financí ČR (www.mfcr.cz).

Vybrané kurzy pro rok 2012	
25,12 Kč/EUR	19,45 Kč/USD
30,96 Kč/GBP	6,02 Kč/PLN

Pracovali jste minulý rok v Česku i v zahraničí a nejste si jisti, jak se určí, kde musíte platit daně?

V zemi, kde jste považováni za daňového rezidenta, máte povinnost přiznat příjmy plynoucí nejen z území tohoto konkrétního státu, ale rovněž ty plynoucí vám ze všech ostatních zemí (celosvětové příjmy). A to i v případě, že peníze již byly v ostatních státech zdaněny.

Pro případy, kdy máte příjmy z více států, upravují postavení rezidenta a způsob zdanění příjmů smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Ty rovněž stanoví metodu, jak se s daněmi zaplacenými v zahraničí vyrovnat. Existuje metoda zápočtu (zaplacenou daň započtete do svého daňového přiznání) či vynětí (kde s již zdaněnými příjmy v daňovém přiznání nepočítáte). Situace u států, kde není sjednána smlouva, je popsána níže.

1. Zaměstnání v cizině – šance zvolit si metodu započtení či vynětí zaplacených daní podle toho, co je výhodnější

U příjmů ze zaměstnání vykonávaného v zahraničí (ale jen v zemích, kde má ČR sjednánu smlouvu o zamezení dvojího zdanění formou zápočtu, patří sem například USA, Slovensko) nabízí zákon o daních z příjmů českým daňovým rezidentům možnost vybrat si i metodu vynětí zahraničního příjmu ze zdanění v Česku.

Podmínkou pro volbu metody vynětí je, že byl příjem v zahraničí zdaněn, ale již není podstatné, jaká sazba daně z příjmů se na něj vztahovala. Metoda vynětí může být proto výhodnější v případech, kdy je efektivní daňová sazba v zahraničí nižší než sazba daně z příjmů v Česku. Je ale třeba si uvědomit, že díky aplikaci české daně z příjmů na takzvanou superhrubou mzdu je efektivní sazba zdanění příjmů ze zaměstnání u nás vyšší než 15 procent platných pro rok 2012.

2. Práce v zemi, se kterou ČR nemá smlouvu o zamezení dvojího zdanění

Pokud českému daňovému rezidentovi plynou příjmy ze státu, se kterým Česko nemá sjednánu smlouvu o zamezení dvojího zdanění, postupuje se v obou státech podle národní legislativy a obvykle se nepřihlíží k případným daňovým povinnostem osoby ve druhém státě. Takto situaci upravuje rovněž český zákon o daních z příjmů. Může tak dojít k tomu, že jeden příjem je zdaněný v obou státech zároveň.

Daně zaplacené v nesmluvním státě nezbavují české daňové rezidenty povinnosti přiznat příjem a zaplatit případnou daň. Zemí, kam jezdí Češi pracovat, a zároveň s těmito státy nemá Česko sjednánu smlouvu o zamezení dvojího zdanění, naštěstí není mnoho. Do kategorie nesmluvních zemí patří především exotické státy Afriky či Střední Ameriky. Ale i v Evropě jsou země, kde dosud Česko uzavřenou smlouvu nemá, například Lichtenštejnsko či Monako.

» Daně zaplacené v zahraničí nezbavují české daňové rezidenty povinnosti přiznat v daňovém formuláři celosvětové příjmy.

V případě výkonu práce v nesmluvním státě může být nejlepší obranou dobré plánování. Při dlouhodobém zaměstnání v zahraničí a absenci bydliště v Česku nebude český občan považován v Česku za daňového rezidenta a nebude zde mít povinnost přiznávat své zahraniční příjmy.

3. Práce v zahraničí, přitom i příjmy z pronájmu bytu v Česku

I když pracujete v zahraničí, musíte příjmy z pronájmu nemovitostí na území Česka zdanit. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění nebrání, aby stát, kde se nachází nemovitost, příjmy z pronájmu zdaňoval jako první. Dokonce i když přestane český občan být českým daňovým rezidentem, protože se dlouhodobě zdržuje v zahraničí, musí v tuzemsku stále přiznávat a zdaňovat příjmy, které mu tu plynou.

4. Podnikatel chce poskytovat služby za hranicemi. Bude platit daně dvakrát?

V případě podnikatelů, a to fyzických i právnických osob podnikajících na území jiné země než je stát bydliště či sídla, může druhý stát zdaňovat příjmy z podnikání, pokud je byznys realizován prostřednictvím takzvané stálé provozovny.

U starších smluv o zamezení dvojího zdanění uzavřených se sousedními státy (například s Německem) musí mít obvykle stálá provozovna charakter pevné základny na území druhého státu (dílna, kancelář, odbytiště, staveniště).

U novějších smluv už je definice obvykle širší a kromě pevné základny mohou být za stálou provozovnu považovány i poskytované vybrané služby, pokud jsou na území druhého státu nabízeny po určitou dobu (typicky šest měsíců).

Ondřej Homolka
Autor je daňový poradce bpv Braun Partners

Výdělek v eurech Vyrazili jste si přivydělat třeba sběrem mandarinek? Příjmy z brigády musíte uvést i do daňového přiznání v Česku. Foto: Profimedia.cz

Daňové přiznání u příjmů ze zahraničí

K základnímu formuláři daňového přiznání je třeba přiložit přílohu číslo 3. Ta **není na úřadech v tištěné podobě** k dispozici, musíte si ji stáhnout z internetu. Je například součástí formuláře na **idnes.cz/dane**, který za vás navíc vše interaktivně spočítá. Kdo uplatňuje nárok na vyloučení dvojího zdanění, musí ještě vyplnit speciální list, na kterém uvede údaje o všech zaměstnavatelích, včetně toho, jaké od nich měl příjmy.

Metoda vynětí: daňový základ nezahrnuje příjmy ze zahraničí. Například: Velká Británie, Itálie, Německo, Švédsko...
Metoda započtu: základ daně je součet všech příjmů, z Česka i ze zahraničí; vypočtená daň se sníží o daň zaplacenou v cizině. Například: Irsko, USA, Francie, Belgie, Rakousko, Slovensko...
Bez smlouvy o zamezení dvojího zdanění: vydělané peníze zdaníte dvakrát. Například: Monako, Chile, Lichtenštejnsko, Argentina...

Otázky a odpovědi o tom, co vás trápí v oblasti daní

Odpovědi na otázky, jež čtenáři zaslali na e-mail: penize@mfdnes.cz, připravila **daňová poradkyně Jana Skálová** ze společnosti TPA Horwath.

„Pokud byl zaměstnavatel právnickou osobou a zanikl, likvidátor této společnosti nebo bývalý jednatel má povinnost vám obstarat potvrzení o zdanitelných příjmech.“

Jana Skálová
partner TPA Horwath

Pronajímáme družstevní byt. Ve smlouvě jsme uvedeni oba manželé. Může příjem z podnájmu zahrnout do svého daňového přiznání pouze jeden z nás, nebo daníme každý polovinu?
Příjmy z pronájmu věcí zahrnutých do společného jmění manželů zdaňuje pouze jeden z manželů v celé výši.

Vedení společenství vlastníků nám sdělilo, že za pronájem společných částí domu připadl výnos 3 993 korun. Podle něj částka nebyla zdaněna, a tudíž podléhá dani z příjmů. Máme podávat daňové přiznání? Jsme důchodci.
Nemusíte podávat daňové přiznání, podle zákona vzniká tato povinnost tehdy, pokud příjem překročí částku 15 000 korun, u zaměstnanců 6 000 korun.

Jakým způsobem vyplnit daňové přiznání, pokud jsem půl roku pracovala a půl roku byla na mateřské dovolené? Z ČSSZ jsem dostala pouze potvrzení o vyplacených dávkách nemocenského pojištění, kde není uvedena daň, jen vyplacená částka.
Do daňového přiznání uvedete dosažené příjmy za dobu, kdy jste pracovala. Můžete uplatnit slevu na poplatníka v roční výši 24 840 korun, která se nijak nekrátí podle odpracovaných měsíců. Pokud vám zaměstnavatel strhával zálohu na daň z příjmů, pak v daňovém přiznání pravděpodobně vypočítáte přeplatek. Ten vám správce daně na žádost vrátí. Dávky nemocenského pojištění se do daní neuvádějí.

Na úklid pronajímaných prostor využívám rodinné příslušníky a vyplácím jim za to finanční odměnu, která nepřesahuje 20 tisíc korun za rok. Mohu si výdaje zahrnout do svých nákladů, aniž by oni museli tyto příjmy podrobovat dani?
Pro rodinné příslušníky je to příjem podléhající dani, je to totiž pravidelná činnost. Pokud jim budete vyplácet odměny na základě dohody o provedení práce, bude sice vypočtena daň, ale oni mohou uplatnit základní slevu na dani ve výši 2 070 korun měsíčně (24 840 korun ročně).

Od ledna do října jsem pracoval na HPP u jednoho zaměstnavatele a neměl jsem jiný příjem. Firma nyní již neexistuje, takže od ní nemohu dostat potvrzení daní. Výplatnice nemám. Od listopadu jsem pracoval pro dva zaměstnavatele, tam mám doklady v pořádku. Jak to řešit v daňovém přiznání?
Jestliže byl první zaměstnavatel právnickou osobou a zanikl, tak likvidátor této společnosti nebo bývalý jednatel má povinnost vám potvrzení o zdanitelných příjmech obstarat. Pokud tak neučiní, lze sice předpokládat, že jím sražené zálohy splnily vaši daňovou povinnost, takže státu nic nedlužíte, ale nemůžete si tyto příjmy zahrnout do daňového přiznání. Doporučuji obrátit se na svého správce daně a domluvit se s ním na konkrétním postupu. V každém případě musíte vyplnit daňový formulář, protože povinnost vám vznikla souběhem příjmů druhého a třetího zaměstnavatele.

Od roku 2001 jsem OSVČ, plátce DPH. Do roku 2011 jsem vedl účetnictví a vykazoval skutečné výdaje. Připravuji si daňové přiznání za rok 2012 a chtěl bych nyní uplatnit výdaje paušálem. Mohu jednoduše přejít?
Přejít na uplatnění výdajů paušálem za rok 2012 můžete, pokud jste k 31. 12. 2011 nevykazoval žádné rezervy, opravné položky k pohledávkám nebo časově rozlišené náklady a výnosy. Pak uplatníte na své příjmy za rok 2012 v daňovém přiznání paušální výdaje.
Jestliže jste však k 31. 12. 2011 měl ve svém účetnictví některé z výše uvedených položek, pak bylo vaší povinností upravit o ně základ daně za rok 2011 (přesně je to uvedeno v § 23, odst. 8 zákona o daních z příjmů), bylo-li vaším záměrem změnit způsob vykazování výdajů. Této povinnosti – pokud nebyla splněna v řádném daňovém přiznání za rok 2011 – může být učiněno zadost podáním dodatečného daňového přiznání za rok 2011, ve kterém dodaníte tyto položky, a za rok 2012 můžete uplatňovat paušální výdaje.

Jsem důchodce a na dohodu o pracovní činnosti jsem si vydělal méně než 5 000 korun za měsíc. Zaměstnavatel mi strhl daň 15 procent. Mám něco řešit?
Pokud chcete získat sraženou daň zpět, pak ano. Nabízí se dvě varianty. Požádat zaměstnavatele o roční zúčtování a podepsat prohlášení, že chcete, aby vám zohlednil slevu na dani na poplatníka. Termín však byl 15. února.
Proto bude vhodnější požádat zaměstnavatele o potvrzení o zdanitelných příjmech a podat daňové přiznání. V něm za rok 2012 můžete uplatnit slevu na poplatníka ve výši 24 840 korun za kalendářní rok 2012, což zcela jistě pokryje celou vám sraženou daň. Finanční úřad vám ji pak vrátí na základě žádosti, která je na poslední stránce daňového formuláře.
Tato možnost však platí jen pro příjmy za rok 2012, pro rok 2013 byla pro důchodce zrušena.